

Bones pràctiques d'atribució

Com citar recursos oberts amb llicència Creative Commons.
CENT | Recursos Educatius Oberts | 2021

Bones pràctiques d'atribució

- Citar els materials que utilitzem és una obligació legal, a més d'una exigència de les llicències Creative Commons.
- Les bones pràctiques que descrivim a continuació es deriven de les condicions d'ús incloses en les mateixes llicències Creative Commons.
- Per a recopilar aquesta informació ens hem basat en el document següent:

[Best practices for attribution - Creative Commons](#)

Excepcions

- Si compartim en l'Aula Virtual un recurs, com un llibre o una presentació, que inclou la informació d'autoria i la llicència Creative Commons —p. ex. en una pàgina de crèdits— no necessitem citar aquest material.
- Aquestes bones pràctiques s'apliquen en la resta de casos: quan la llicència no forma part del mateix recurs —p. ex. una fotografia—, quan hem fet modificacions al recurs, etc.

La regla bàsica

La regla bàsica quan hem de citar un material que té llicència Creative Commons és fer constar els **quatre elements d'informació** següents:

- **Títol:** com s'anomena el material?
- **Autoria:** qui és l'autor/a del material?
- **Font:** d'on procedeix i com es pot obtenir aquest material?
- **Llicència:** quina llicència té aquest material?

Títol

- Si el material que esteu utilitzant té un títol, indiqueu-lo.
- A partir de la versió 4.0 de les llicències CC, citar el títol és opcional. Però molts materials fan servir versions més antigues de les llicències.

Autoria

- Generalment cal indicar el **nom de la persona** autora del material.
- Però la llicència podria demanar que atribuiu el material a una institució o empresa, o amb un pseudònim. O fins i tot que no es faça constar l'autoria original.
- Fixeu-vos sempre en el que diu la llicència.

Font

- Indiqueu on es pot trobar el material que heu utilitzat, de manera que altres persones interessades puguin utilitzar-lo també al seu torn.
- Sempre que siga possible, proporcioneu un **enllaç (URL)** que facilite l'accés directe al material.

Llicència

- Cal indicar quina llicència té el material que esteu utilitzant.
- No és prou dir que és “Creative Commons”, perquè hi ha sis llicències diferents i cada una comporta unes condicions d'ús distintes.
- Cal especificar el **nom de la llicència** (complet o abreviat) i el seu **enllaç**, que dona accés al text complet de les condicions d'ús. Per exemple: [Reconeixement 4.0 Internacional](#) o [CC BY 4.0](#).
- Si la llicència inclou condicions addicionals declarades per l'autor/a de l'obra, copieu-les també.

Podem fer-ho més fàcil?

- El quid de la qüestió és proporcionar la informació necessària per a identificar l'obra utilitzada. **Un enllaç pot ser suficient** per a proporcionar tots els detalls.
- Per exemple, un enllaç a la pàgina web on es pot baixar la fotografia que heu utilitzat, si en aquella pàgina apareix la informació sobre autoria i llicència.
- O un enllaç a la pàgina d'informació d'un lloc web on s'especifica la llicència o les condicions d'ús dels materials disponibles.

Exemples...

- Per als exemples farem servir una fotografia, que és un dels casos més habituals en què una obra amb llicència oberta s'utilitza dins d'un altre recurs.
- Altres tipus d'imatges funcionarien exactament igual, p. ex. una gràfica, una il·lustració, etc.
- Amb altres tipus d'obres s'aplicarien també els mateixos criteris, p. ex. una presentació que hàgeu traduït o modificat, etc.

Atribució completa

"Inauguración Feria Future 2010"
d'Espaitec amb llicència CC
BY-NC-SA 2.0

- S'especifiquen els quatre elements d'informació necessaris: títol, autoria (Espaitec), font (amb l'enllaç a la pàgina de la foto) i llicència (amb enllaç al text complet).

Atribució reduïda (acceptable)

Foto [Espaitec](#) CC BY-NC-SA 2.0

- Es proporcionen la informació d'autoria (Espaitec), la llicència (amb enllaç al text complet) i l'enllaç a la pàgina web de la foto.
- Falta el títol, però tota la informació es pot trobar en la pàgina de la foto.

Atribució superreduïda (acceptable)

flic.kr/p/ayDH7Y

- Només es proporciona l'enllaç a la pàgina web de la foto.
- En la pàgina de la foto es pot trobar el seu títol i la informació sobre l'autoria i la llicència.

Atribució incorrecta

Foto: Creative Commons

- No s'especifica cap dels elements d'informació necessaris.
- "Creative Commons" és el nom d'una organització. Hi ha diferents llicències Creative Commons, amb diferents condicions d'ús cada una.
- Falta, com a mínim, l'enllaç a la pàgina de la foto.

Material lleugerament editat

flic.kr/p/ayDH7Y | Foto retallada

- Es proporciona la informació necessària (en aquest cas només l'enllaç a la pàgina de la foto).
- Es descriu la modificació realitzada.

Obra derivada

“Videojocs@UJI” de [autor/a] és una obra derivada | Original: flic.kr/p/ayDH7Y | [CC BY-NC-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

- S’informa que és una obra derivada.
- Es proporciona la informació sobre l’obra original (en aquest cas mitjançant un enllaç).
- Es proporciona la informació de la nova obra: títol, autor i llicència.
- Com que l’obra original utilitza la clàusula SA (Compartir Igual), l’obra derivada s’ha de compartir amb la mateixa llicència.

Presentacions amb imatges

- En una presentació que incloga un gran nombre d'imatges, l'atribució completa de cada una podria interferir amb l'efecte visual desitjat.
- Podeu buscar solucions, p. ex. reduir l'atribució de cada foto a l'enllaç a la font original i/o agrupar tots els enllaços en una diapositiva final de crèdits.
- D'una manera o d'una altra, l'atribució és obligatòria i ha de ser accessible per als usuaris.

CENT
Universitat Jaume I
2021

